

HÄNDER I KYRKAN

Teckenspråkigt arbete i Svenska kyrkan
Nr 5 dec 2021 - feb 2022

Foto: Ing-Marie Lundberg

Välsigna - att önska varandra gott

En av gudstjänsternas höjdpunkter tycker jag sker precis i slutet. Det är välsignelsen. Men vad betyder den? Det är ett ord vi inte använder så mycket till vardags, men som används mycket i gudstjänsterna. Jag brukar tänka att välsignelsen kan delas upp i tre ord: beskydd, samling och sändning.

BESKYDD: "Herren välsigne och bevar dig." I Bibeln finns många olika bilder för vem och hur Gud är. En bild säger att Gud är som en hönsamma som skyddar och bevarar sina ungar under sina vingar. Där kan de inte utsättas för köld, regnets väta eller solens heta strålar. Och de är också skyddade undan hökens ögon och rävens käftar. På samma sätt vill Gud ge oss beskydd. Det är inget tvång men ett erbjudande att få komma under Guds vingar. Där kan vi känna oss säkra.

SAMLING: "Herren låter sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig." I dag är det snabbhet som räknas. Det ska gå fort att äta så vi åker med bilen genom "drive-in" luckor och äter maten i bilen. Filmerna i dag har inte de långa scenerna där dialogerna bygger upp handlingen. I dag består många filmer av snabba klipp och kort-huggna dialoger. I välsignelsen sker inget snabbt eller korthugget. I stället ser Gud på oss, så där som nyförälskade par ser på varandra. Man ser det vackra inuti den andra, man ser en glimt av framtiden och man ser med kärlek på den andres brister. Så tänker jag att Gud ser på oss. Guds ansikte strålar emot oss med kärlek,

hopp och glädje. Vi som ofta är så splittrade i vardagen i tankar och funderingar, i tro och i vårt tvivel. Här får vi samla upp oss själva, glömma det som var och det som kommer och bara ta emot den kärlek som Gud ser på oss med.

Välsignelsen fortsätter med orden: "Herren vände sitt ansikte till dig och give dig frid." I samlingen ingår att Gud ser på just dig, vänder sitt ansikte till just dig. Vi kan inte springa ifrån Gud. Vi är inte en folksamling som Gud överblickar utan Gud vänder sitt ansikte just till dig, och ser allt det som finns inom dig. Inte för att döma oss, inte för att läxa upp oss utan för att ge oss frid. Frid till våra tankar, böner, tvivel och livsval.

SÄNDNING: Med friden i mitt hjärta blir jag sedan sänd ut i världen. Men vem är det som sänder mig? Är det prästen? Kyrkan? Nej, det är i hela Treenighetens namn jag blir sänd:

Fadern – Gud som skapat hela världen,

Sonen – Gud som gav sitt liv för min skull så att jag skulle få leva om än jag dör.

Heliga Anden – Gud som livgivare, som hela tiden genom Anden leder oss, hjälper oss, stöttar och bär oss genom livet.

Med Treenigheten i ryggen kan jag möta både min egen oro och världens oro. Jag är inte ensam. Gud är med mig.

TEXT: KRISTINA ÅKERMAN, PRÄST I UPPSALA

"Jag ber att din väg går dej till mötes.

Jag ber att vinden är din vän

och att solen värmer din kind.

Jag ber att regnet vattnar din själs jord.

Tills vi möts igen, må Gud hålla dej i sin hand."

(Irländsk bön)

DE HÄR TEXTRADERNA kommer ursprungligen från Irland. Det är en bön eller välsignelse som man gav då någon skulle åka iväg. Kanske på en lång resa eller bara för dagen. I Uppsala avslutar vi våra gudstjänster med denna "välsignelsebön". Alla tecknar vi tillsammans till varandra.

MEN IBLAND KAN DET VARA SVÅRT att hänga med och förstå poesi och bildspråk. Jag tänker att då vi tecknar att "din väg gå dej till mötes" betyder att vi vill att andras liv inte ska vara tuffa utan lätta. Vi ber att allt som kommer i deras väg, det som drabbar dem inte ska skada eller göra dem illa. I stället vill vi att de ska få livslust till sina liv.

DÅ VI TECKNAR ATT "VINDEN ÄR DIN VÄN" handlar det om man inte ska behöva kämpa i onödan i livet. Vi önskar att vinden ska föra oss framåt, ge glädje och hopp. Och att man inte ska kämpa mot Gud utan i stället ta emot Guds Ande i sitt liv.

"SOLEN VÄRMER DIN KIND" tror jag betyder att vi vill att andra ska få bära på goda och varma tankar. Tankar eller minnen som värmer oss, som ger oss skratt och glädje. Goda tankar som gör att vi känner tröst i våra liv.

KANSKE DET SVÅRASTE ATT FÖRSTÅ är raden: "att regnet vattnar själens jord." Jag brukar lägga till ett tecken där, nämligen tecknet för att växa. Allt liv behöver vat-

Foto: Alex & Martin /IKON

ten för att växa, och våra själar behöver ett annat sorts vatten; gemenskap, kunskap, andlighet. Det gör att vi växer som människor, att våra själar växer. Men det handlar också om att det som är jobbigt i våra liv inte bara ska bli ett mörker inom oss, utan att de motgångar vi möter i livet ska hjälpa oss att växa. Att vattna själens jord blir en omskrivning för att våra själar ska utvecklas genom både med- och motgång så att vi får blomma ut som den vi är.

TILL SIST KOMMER RADEN där vi ber att Gud ska hålla personen i handen. När vi nu skiljs och inte ses på ett tag är det den trygghet vi kan ge varandra: en bön om att Gud håller oss i handen. Vi är inte ensamma. Vad som än drabbar oss håller Gud oss i handen.

ATT SOM PRÄST FÅ STÅ FRAMFÖR FÖRSAMLINGEN där alla tecknar tillsammans denna bön till varandra är vackert. Tänk att vi tillsammans ber och önskar varandra så mycket gott. Det är fantastiskt.

TEXT: KRISTINA ÅKERMAN, PRÄST I UPPSALA

NÄSTA NUMMER: MANUSSTOPP 7/1 2022

Nr 1 utkommer i mitten av februari
Material skickas till:
handerikyrkan@svenskakyrkan.se

HAR DU FLYTTAT?

Kom ihåg att meddela din nya adress, så du
inte missar något nummer av Händer i kyrkan!
handerikyrkan@svenskakyrkan.se

HÄNDER I KYRKAN UTGES AV SAMTLIGA SVENSKA KYRKANS 13 STIFTS TECKENSPRÅKIGA ARBETE

Ansvarig utgivare: Anders Leitzinger anders.leitzinger@svenskakyrkan.se
Omslagsbild: Peter Ahl
Bibeltexter ur Bibel 2000. © Svenska Bibelsällskapet

Foto: Kristina Akerman

Vem är Gud?

HAR DU FUNDERAT PÅ DET NÅGON GÅNG? Det har jag. Många gånger. Gud har många namn och beskrivs på många olika sätt. Kanske för att vi människor uttrycker oss på olika sätt och behöver olika bilder för att förstå våra upplevelser och känslor om Gud.

EN SAK ÄR GEMENSAM FÖR ALLA NAMN och beskrivningar av Gud och det är att Gud vill ha en relation med dig och mig. Ett sätt är att lära sig mer om Gud är att be. Bön är den tid då vi berättar för Gud om sådant vi tycker är viktigt. Ibland kan det vara svårt att be och då kan det vara skönt att ha färdigskrivna böner.

EN SÅDAN BÖN ÄR HERRENS BÖN eller Vår Fader, som vi kan läsa om i Bibeln att Jesus lärde ut när han predikade på ett berg i Galileen. Den är en bra mall på hur vi kan bygga relation med Gud.

1. *Vår Fader, du som är i himlen.* – Riktning och mottagare.
2. *Låt ditt namn bli helgat.* – Hyllning och lovprisning till Gud.
3. *Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden så som i himlen.* – Bön om Guds plan för oss och världen, inte våra önskemål.
4. *Ge oss idag det bröd vi behöver.* – Bön om sådant som behövs den här dagen.
5. *Och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss.* – Bön och bekännelse om det vi gjort fel och bön om hjälp att förlåta andra.

6. *Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda.* – Bön om hjälp i alla svårigheter och beskydd från det som kan skada.

7. *Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet.* – Ännu mer hyllning till Gud.

Amen. – Hebreiskt ord som betyder Låt det så ske.

OM DU FÖLJER SIFFRORNA I BÖNEN från 1-7 kan du använda Vår Fader som en mall att be hemma och göra den till din personliga bön. Jesus tänkte kanske bara att han skulle visa människorna hur de skulle be, vilka teman som skulle finnas med och kunde ingå i en bön. Men många människor har lärt sig bönen Vår Fader utantill och den finns med i alla gudstjänster vi firar tillsammans.

Vår Fader, du som är i himlen.

Låt ditt namn bli helgat.

Låt ditt rike komma.

Låt din vilja ske, på jorden så som i himlen.

Ge oss idag det bröd vi behöver.

*Och förlåt oss våra skulder,
liksom vi har förlåtit dem som står
i skuld till oss.*

*Och utsätt oss inte för prövning,
utan rädda oss från det onda.*

Ditt är riket, din är makten och äran i evighet.

Amen.

Foto: Ing-Marie Lundberg

VID VARJE BARNDOP läser vi berättelsen ur Bibeln som brukar kallas Evangeliet om Jesus och barnen. Den handlar om när folk kom till Jesus med barnen. De vuxna ville att Jesus skulle välsigna barnen. Jesu lärjungar försökte fösa undan folkmassan, men när Jesus såg hur de betedde sig blev han arg och sa: Låt barnen komma till mig. Hindra dem inte. Himmelriket tillhör dem. Jesus tog upp barnen i famnen, la sina händer på dem och välsignade dem.

DET SVENSKA ORDET VÄLSIGNA kommer dels av ordet väl (=gott, bra) och signa (=teckna, märka). När någon välsignar tecknas korsets tecken med handen. Det får betydelsen: Gud önskar allt gott från korset – befrielse, frälsning, förnyelse. Välsignelsen är en bön med önskan om att det ska gå väl för den som välsignas.

REDAN NÄR GUD SKAPADE MÄNNISKAN till sin avbild, välsignade Gud dem. Det kan vi läsa om alldeles i början av Bibeln (1 Mos.1:27-28). Och Gud välsignade dem. Och i några kapitel senare (1 Mos.12:1-4) talar Gud till Abraham och välsignar honom. Abraham får löftet att han ska bli till välsignelse för att förmedla välsignelsen vidare.

DEN VÄLSIGNELSE SOM FINNS MED i varje gudstjänst brukar kallas Herrens välsignelse eller Aronitiska välsignelsen. Den är uppkallad efter Aron, bror till Mose. Han ska enligt Bibeln ha varit Israels förste överstepräst. (4 Mos. 6:24-26).

DET ÄR INTE ALLTID LÄTT ATT FÖRSTÅ allt som händer i livet. Det händer så mycket av sjukdom, våld, krig och hungersnöd. Välsignelsen uttrycker trygghetens ord från Gud att Gud beskyddar oss, bär oss och omsluter oss i allt som sker i livet.

GUD GER SIN HÄLSNING: Kom till mig. Låt inget hindra dig. Mitt himmelrike tillhör dig. Gud vill dig gott och Gud vill ge dig korsets möjligheter. Så ta emot Herrens välsignelse:

*Herren välsigne dig och bevara dig.
Herren låte sitt ansikte lysa över dig
och vare dig nådig.
Herren vände sitt ansikte till dig
och give dig frid.
I Faderns och Sonens
och den heliga Andens namn.
Amen.*

Här finns QR-koder till Herrens bön och välsignelsen på teckenspråk.

TEXT: ING-MARIE LUNDBERG, PRÄST I GÄVLE

EVA-TUA OCH PETER AHL, LINKÖPING

- Det vore härligt om det kom en busslast med döva!

Precis hemkommen från arbetet satte Peter sig framför kameran, tillsammans med Eva-Tua, för att berätta hur det är att leva livet på östgötaslätten, vilka drömmar och hobby (tidsfördriv?) de har.

-JAG DRÖMMER OM ATT KÖPA EN BENGAL, en katt som ser ut som en leopard i miniformat, berättar Eva-Tua. De är så vackra, men så dyra. Man får lov att spara pengar ett tag för att kunna köpa en bengal. Just nu har vi hamster, den sista i en lång rad, och den mår inte så bra just nu. Kanske är slutet nära, men så är livets gång. Vi vill också få möjlighet att åka till något ställe i södra Europa, till exempel Kanarieöarna, i några veckor och träffa döva där som vi kan umgås med. Lära känna deras kultur och trakten där de bor genom att åka runt och besöka olika platser. Det har vi gjort förut och det var så spännande och trevligt.

-EFTER MANILLASKOLAN UTBILDADE JAG MIG till snickare på Tullängsskolan i Örebro, berättar Peter. Jag har också gått på datalinjen på Västanviks folkhögskola. Det här arbetet jag har nu är så roligt att jag funderar på att jobba några år extra efter pensioneringen. Jag kör en skåpbil, fylld med städartiklar till folk som städar i sydvästra delen av länet, som till Motala, Skänninge och Mjölby, för att byta smutsiga moppar, handdukar och annan textil till rena och nytvättade. Det kanske dröjer lite till innan vi kommer i väg till Kanarieöarna, säger Peter med ett finurligt leende.

EVA-TUA VÄXTE UPP I SKIDMETROPOLEN Sälen och fick sin skolgång i Falun i en integrerad klass tillsammans med bland andra tvillingbröderna Ljungberg, för att sedan fortsätta i Sälen på högstadiet med en assistent i

klassrummet. Det var först på AMU-Hadar i Uppsala hon lärde sig teckenspråk, men det räckte inte så utbildningen fortsatte på Västanviks folkhögskola. Självförtroendet växte och en ny värld öppnade sig. Jag fick ett bra arbete i Norrköping och där träffade jag Peter, berättar Eva-Tua.

-EVA-TUA OCH JAG BESTÄMDE OSS för att flytta ihop och bosätta oss i Linköping nyåret 2000 och tolv år senare gifte vi oss, alltså den 12.12 2012, berättar Peter. Det var nära att klockan var 12.12 också, men det blev lite miss där, kl. 12.05 ungefär. Nästan fullträff hela vägen!

-JUST NU JOBBAR JAG SOM FRIVILLIG hos S.t Larsförsamlingen, eller Domkyrkoförsamlingen som den också heter, två dagar i veckan och trivs jättebra, säger Eva-Tua. Någon gång har vi fått ordna teckenspråkiga träffar och gudstjänster och jag önskar att de ska bli fler då vi inte har någon större aktivitet i stiftet. Det vore härligt om det kom en busslast med döva till oss emellanåt. Ett tips till grannstiften att fundera på när ni planerar inför 2022-års aktiviteter!

NÄR MÖRKRET OCH KYLAN KOMMER har vi något att se framemot som adventsfika på Fontänen i Linköping och annat som hör till julen som dövföreningen och Dövkyrkan ordnar, berättar Peter. Det är mysigt och trevligt att sitta inne med vänner och njuta av det som bjuds medan vintervädret råder utanför fönstret. Det doftar så gott av pepparkakor och glögg!

VI HAR OCKSÅ VÅRA HOBBIES här hemma när vi hinner. Jag tycker mycket om att arbeta med bilderna som jag

tagit under året. Jag sorterar och lagrar dem så att det blir lätt att hitta dem, berättar Peter. Eva-Tuas intresse är att skapa vackra och tankeväckande konst med hjälp av olja och duk.

TILL SIST EN FRÅGA som undertecknad ställer dem: Vad tycker ni om Händer i Kyrkan?

- Det är en jättefin tidning, säger både Peter och Eva-Tua. Vi vill ha mera bilder och lite större, så att man kan se vem som är vem. Familjesidan är den allra viktigaste sidan i tidningen och måste bevaras. Vi vill veta vad som händer med våra vänner!

TEXT: ANITA HELLÖRE FOTO: PETER & EVA-TUA AHL

Bilder: s 6: Eva-Tua och Peter Ahl.

s 7: Eva-Tua och Peter visar en ljuslykta de fick i bröllopspresent 2012-12-12.

Peter tycker om att fota och att arbeta med dem i datorn.

På framsidan av tidningen ser du Eva-Tua stå vid en av alla tavlor hon har målat.

Pilgrimsvandring, bön och skratt

19 personer från Lunds stift, Göteborgs stift och Leksands pastorat träffades några dagar i september på Flämslätts stiftsgård för pilgrimsvandring och andra gemensamma aktiviteter.

Den 22-26 september 2021 pilgrimsvandrade ett gäng på 19 personer i de vackra höstklädda skogarna kring Flämslätt stiftsgård som ligger mellan Skövde och Skara.

VI VAR TVÅ STIFT OCH ETT PASTORAT; Leksands pastorat, Lund stift och Göteborg stift som genomförde en pilgrimsvandringläger där vi hade temat pilgrimskransen. Ordet pilgrim kommer från latinets "peregrinus" som betyder främling.

PÄRLORNA I PILGRIMSKRANSEN har regnbågens färger och står för alla människors lika värde, respekt och tolerans. De sju pärlornas olika färger har en betydelse: Frihet (vit), Enkelhet (lila), Tystnad (Blå), Bekymmerslöshet (grön), Långsamhet (Gul), Andlighet (orange), Delande (Röd), de svarta pärlorna påminner oss om vår jordiska vandring och att leva med dessa sju nyckelord varje dag. Pilgrimens sju nyckelorden har formulerats av prästen Hans-Erik Lindström i Vadstena 1997.

VI GJORDE OLIKA SAKER VARJE DAG kopplat till respektive pärlas olika teman. Varje morgon och kväll hade vi andakter där vi fick starta vår dag och avsluta vår dag på ett fint sätt. De olika aktiviteterna vi har gjorde var att vandra olika långt varje dag, pysslat, målat, diskuterat olika ämnen relaterat till respektive pärla.

NÅGRA DELTAGARE TOG FRIHETEN att ta sig ett bad i Flämsjön som stiftsgården ligger intill. Sjön var kall, men uppfriskande.

ETT VIKTIGT INSLAG ÄR ATT MÖTAS i gemenskap och byta tankar, skratt och erfarenheter med varandra. Ett utbyte av erfarenhet var att en deltagare kunde linedance (på svenska Linjedans) och visade oss olika grundsteg i linedance vilket var väldigt uppskattat inslag. Vi fick också uppleva en vandring i mörkret med ögonbindel, där vi fick känna på saker som tillsammans skulle bilda ett ord

VI ANVÄNDE OSS ÄVEN AV OLIKA SMÅ BÖNER varje dag i samband med vandringarna som gjordes varje dag, exempelvis Heliga Birgittas bön låter så här: "Herre, visa mig din väg och gör mig villig att vandra den. Amen".

TEXT: SOFIE STRID & CAMILLA LANS. FOTO: JOHAN WISSER & SOFIE STRID

Foto: Gustaf Hellsing / IKON

Foto: Marcus Engström / IKON

Foto: Stefan Lindberg / IKON

Ett krucifix, ett rikt utsmyckat kyrkorum och en kyrka med kyrkogård - alla bär de på ett rikt symbolspråk för den som vill se och lära sig.

Kyrkans tysta språk

Kyrkobyggnaden rymmer en mängd olika symboler och gamla traditioner. Gå gärna på upptäcktsfärd i olika kyrkor - det finns så mycket spännande att upptäcka och lära sig mer om.

ENLIGT EN GAMMAL TRADITION har de flesta kyrkor byggts i öst-västlig riktning, med altaret i öster. Solen går upp i öster och en tolkning är att vi går in i kyrkan i väster och går mot öster, mot ljuset och soluppgången. Jesus säger i Johannesevangeliet 8:12: "Jag är världens ljus". Solen är en symbol för Jesus. Den västliga delen av kyrkan blir en symbol för döden, men också för uppståndelsen. Vi lämnar det gamla bakom oss och går till ljuset Jesus Kristus.

MÅNGA KYRKOR HAR EN KYRKUTUPP på tornet. Den hälsar Kristi uppgående sol i öster. Den vänder sig åt alla väderstreck och jagar bort de onda och mörka makterna.

FÖRR VAR DET VANLIGT att kistgravarna på kyrkogården också var ordnade i öst-västlig riktning. Tanken var att den avlidne begravdes med huvudet åt väster så den döde på uppståndelsens dag skulle kunna resa sig upp ur graven och se Kristus som kommer från öster. Nu för tiden kan gravarna placeras på andra sätt beroende på hur kyrkogården ser ut.

FÖRR I TIDEN SATT MÄNNEN på sydsidan i kyrkan och kvinnorna på den norra sidan. Sydsidan ses också som en symbol för gamla testamentet och norrsidan för nya testamentet. Norrsidan är också Marias sida.

FRÅN SLUTET AV 1500-TALET skulle alla kyrkor ha en predikstol. Från början placerades de ofta vid kyrkorummets södra vägg, men många har sedan flyttats till den norra sidan.

SAKRISTIAN ÄR OFTAST PLACERAD nära koret på kyrkans norra sida. I sakristian förvaras de kläder som används vid gudstjänstfirande. Sakristian är prästens omklädningsrum. Ordet sakristia kommer av latinets ord sacer som betyder "helig".

PÅ ALTARET FINNS OFTA ETT KRUCIFIX - ett kors med den korsfäste Jesus på. Korset är främst en kristen symbol och finns i många olika varianter. Det tomma korset påminner oss om att Jesus har uppstått. Korsets ena arm sträcker sig från jorden upp mot himlen, mot Gud. Den andra armen på korset sträcker sig ut åt sidorna och omfamnar hela skapelsen. Korset är ett martyrredskap, men för kristna har det också blivit ett segerstecken - Jesus besegrade döden när han uppstod.

MÅNGA KRISTNA HAR ETT KORS som smycke - kanske fick du ett halsband med ett kors när du konfirmerades? Det finns många olika typer av kors. Idag finns det kors i alla möjliga färger och material. Ett turkost kors påminner oss om att Jesus möter oss på vårt hjärtas språk - teckenspråk!

TEXT: JESSICA LINDBERG

Svenska kyrkan

Svenska kyrkans jourtelefon på teckenspråk

Svenska kyrkan erbjuder dig som är döv, samtal med en teckenspråkig präst eller diakon.

Du kan ringa jourtelefonen om du har det svårt och behöver stöd, om du har existentiella frågor eller känner oro och sorg. Linjen är öppen för alla oavsett livsåskådning och trosuppfattning. De präster och diakoner som svarar i bildtelefonen är fullt teckenspråkiga och har tystnadsplikt.

Adress till jourtelefonen: svenskakyrkan@ectalk.se

Jourtelefonens öppettider:
mån 10-16, ons 10-19, fre 10-16

RÄTT SVAR I FRÅGESPORTEN NR 4/21

1. Temat i förra tidningen var **Trosbekännelsen**.
2. Per Hammar började arbeta som dövrpräst i **Lund och Växjö stift**.
3. Dopfunten vi såg i tidningen finns i **Köpings kyrka**.
4. Maria Svedberg och Per Svanberg gifte sig i **Sankta Birgittas Kapell**.
5. Alla som är **medlemmar i Svenska kyrkan och har fyllt 16 år**, får rösta i kyrkovalet.
6. När Ingvar Edvall konfirmerades, lästa han upp en bit ur **trosbekännelsen**.
7. Ett stort internationellt klimatmöte ägde rum i **Glasgow** i november.
8. När döva från Lunds stift gick en pilgrimsvandring, mötte dom en grupp **alpäckor**.
9. Innan Johan S Wisser blev präst gjorde han en resa till en dövskola i **Tanzania**.
10. **Kyrkohandboken** översätts nu till teckenspråk.

GRATTIS TILL VINNARNA:

Cajsa Skoog, Arvika

Ulla Johansson, Göteborg

Inger Ståhl, Leksand

Håkan Eriksson, Enschede

Robert Jernberg, Mora

Foto: Magnus aronson / IKON

Välkomna på en teckenspråkig träff i Stockholms stift!

Söndag 13 februari 2022 kl 13.00-16.00
i Huddinge kyrka, församlingsgården, Kommunalvägen 21, Huddinge

Gudstjänst, fika och samtal om framtiden för teckenspråkig verksamhet i Stockholms stift. Vi avslutar dagen med en gudstjänst på teckenspråk.

Stockholms stifts **biskop Andreas** Holmberg och **prästen Johan S Wisser** kommer - kom du också! Ingen anmälan behövs. Hoppas vi ses!

kl 13.00 Fika

kl 14.00 Samtal om framtiden för stiftets teckenspråkiga verksamhet

kl 15.00 Gudstjänst med nattvard

Läs mer på fb: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Stockholms stift

Kontakt: annelie.darwich@svenskakyrkan.se
johanna.linder@svenskakyrkan.se

Frågesport!

DU HITTAR SVAREN PÅ ALLA FRÅGOR i det här numret av Händer i kyrkan. Vi drar fem vinnare bland de som skickar in rätt svar. Vinnarna får varsin liten vinst med posten. Vinnarna presenteras i nästa nummer av Händer i kyrkan.

Skicka in dina svar senast den 15/1 2022 till: Åsa Grönberg, Västerås stift, Box 7, 72103 Västerås, eller skicka via SMS: 070-378 61 80 eller e-post: asa.gronberg@svenskakyrkan.se

1. Vilket tema har Händer i kyrkan nr 5 2021?

- 1) Dop & begravning X) Herrens bön & Välsignelse 2) Kors & altare

2. "Herrens bön" lärde Jesus ut, när han predikade för lärjungarna. Var predikade han?

- 1) Judeen X) Sinai 2) Galileen

3. Vad betyder ordet "Amen"?

- 1) Låt så ske X) Vila i ro 2) Förlåt

4. När på året kan vi se julkrubban på sidan 4?

- 1) Påsk X) Pingst 2) Jul

5. Vem har målat tavlan på tidningens omslag?

- 1) Peter Ahl X) Eva-Tua Ahl 2) En okänd konstnär

6. Herrens välsignelse kallas också Aronitiska välsignelsen.

Vem var Aron?

- 1) Moses son X) Moses far 2) Moses bror

7. De flesta kyrkor är byggda i riktningen: Väster - Öster.

Ingången är i väster. Vad är oftast placerat i kyrkans östra del?

- 1) Predikstolen X) Sakristian 2) Altaret

8. Ordet "pilgrim" kommer från latinets "peregrinus".

Vad betyder det?

- 1) Vandring X) Enkelhet 2) Främling

9. I somras gjorde döve Oscar Frenidig en lång cykelresa.

Vilka länder cyklade han i?

- 1) Sverige & Norge X) Sverige & Finland 2) Sverige & Danmark

10. Varför kallas Per Eriksson för "Munken"?

- 1) Han har varit munk och bott på ett kloster
 X) Han har forskat på tecken som användes i olika kloster
 2) Han tycker om bakverket munkar

Frågesport nr 5 2021!

Ringa in rätt svar, klipp ur talongen eller skriv av den och skicka in den.

Lycka till!

1. 1 x 2

2. 1 x 2

3. 1 x 2

4. 1 x 2

5. 1 x 2

6. 1 x 2

7. 1 x 2

8. 1 x 2

9. 1 x 2

10. 1 x 2

Namn:

Adress:

Döpta

Foto: Privat

Den 21 augusti 2021 döptes **Siri** Tora Svea Arvidsson i Vikers kyrka, Nora. Föräldrar är Mikael Arvidsson och Johanna Björkqvist. Storasyster heter Minea. Doppräst: Johan S Wissner.

Foto: Privat

Den 6 november 2021 döptes **Elvie** Moa Ronja Israelsson i Tysslinge kyrka, Örebro. Föräldrar är Emelie Karlsson och Erik Israelsson. Storebror heter Elton. Faddrar är Anine, Frida och Linnéa Israelsson. Doppräst: Johan S Wissner.

Foto: Privat

Den 4 september 2021 döptes **Liv** Gunda Alice Bergevin i Stora Tuna kyrka, Borlänge. Föräldrar är Magnus och Alicia Bergevin. Storebror heter Samuel. Faddrar är Albert Boklund och Rebecka Levin. Doppräst: Johan S Wissner.

Foto: Åsa Grönberg

Den 9 november 2021 döptes **Lena** Maria Lundin i Mora kyrka. Doppräst: Johan S Wissner.

Foto: Privat

Den 30 oktober 2021 döptes **Jamie** Henrik Mikael Eriksson i Vikers kyrka, Nora. Föräldrar är Robin Eriksson och Jeanette Persson. Faddrar är Emma Person och Carolina Axelsson. Doppräst: Johan S Wissner.

*Gud, vi ber för dem som har döpts.
Vi ber för föräldrar, syskon
och faddrar.
Hjälp oss alla att vara bra
förebilder.
Tack för att du omsluter oss
med din kärlek.
Amen.*

Rättelse

I Händer i kyrkan nr 4 2021 hade det smugit sig in ett fel: Dopbarnet Leons pappa heter Kim Anlow. Vi ber om ursäkt för felskrivningen.

Foto: AnnaSara Nilsson/IKON

Avlidna

Arne Carlsson, Eskilstuna, avled den 4 juni 2021. Arne blev 76 år.

Morgan Bedoire, Gävle, avled den 15 juli 2021. Morgan blev 64 år.

Antonio Flygare, Vollsjö, avled den 30 juli 2021. Antonio blev 67 år.

Arvid Karlsson, Göteborg, avled den 31 augusti 2021. Arvid blev 90 år.

Claes Bengtsson, Göteborg, avled den 21 september 2021. Claes blev 78 år.

Anna-Brita Lundin, Båstad, avled den 22 september 2021. Anna-Brita blev 90 år.

Lars-Erik Persson, Svedala, avled den 1 oktober 2021. Lars-Erik blev 79 år.

Per-Olof Carlsson, Borås, avled 12 oktober 2021. Per-Olof blev 83 år.

Anna Hansson, Malmö, avled den 19 oktober 2021. Anna blev 66 år.

Minnesord

Morgan Bedoire, Gävle

MORGAN FÖDDES 2 SEPTEMBER 1956 och dog 15 juli 2021. Morgan, eller Mogge som han ofta kallades, var en fin medmänniska som alltid spred mycket glädje och positiv uppmuntran omkring sig. Namnet Morgan har keltiskt ursprung med sammansatt betydelse av stor och ljus och den beskrivningen stämmer väl överens med alla vänners fina beskrivning av honom. En riktigt god vän, en sann glädjespridare, levnadsglad och en person som alltid ställer upp och hjälper till i olika lägen.

MORGAN BLEV SNABBT EN OMTYCKT medarbetare på sin arbetsplats inom Gävle kommun och är djupt saknad av kollegorna som såg honom som en varm och trevlig människa. Alltid med glimten i ögat, en riktigt mysig gubbe.

MORGAN TYCKTE OM ATT UMGÅS med sina vänner på fritiden och han drog gärna ihop döva och hörselskadade vänner för spontana fikaträffar på något av stans konditorier. Morgan blev också mycket engagerad i kyrkans och dövföreningens träffar och är en av de volontärer som var med och drev den omtyckta mötesplatsen Teckenfyran. Först i Olofsgården, nära Heliga Trefaldighets kyrka och på senare år i Mariakyrkan i Sättra.

VI ÄR TACKSAMMA för möjligheten att ha fått lära känna Morgan och för allt som han har gett och fått betyda med sin stora humor och omtanke. Vila i frid bäste Mogge.

TEXT: PÅ UPPDRAG AV VÄNNERNA I TECKENFYRAN,
MARIAKYRKAN / ING-MARIE LUNDBERG

Foto: Kristin Lidell /IKON

Välkommen till kyrkans gudstjänster och aktiviteter i december - februari

Gudstjänster och aktiviteter påverkas av myndigheternas restriktioner och kan bli inställda på grund av coronapandemin!

För aktuell information för ditt stift - se sociala medier eller kontakta de teckenspråkiga medarbetarna i ditt område.

På Facebooksidan "Teckenspråk i Svenska kyrkan" hittar du andakter och gudstjänster från olika platser i Sverige.

Behöver du någon att prata med?

Svenska kyrkans teckenspråkiga jourtelefon har öppet måndagar kl 10-16, onsdagar kl 10-19 & fredagar kl 10-16.

Bildtelefon: svenskakyrkan@ectalk.se

Göteborgs stift

- On 1/12** **Göteborg** Carl Johans församlingshem kl 11.00-13.30 Andakt, pyssel och fika
- Sö 5/12** **Göteborg** Kärra Kyrka kl 13.00-14.30 Gudstjänst "Andra advent", enkel fika efteråt i kyrkan
- On 8/12** **Göteborg** Carl Johans församlingshem kl 11.00-13.30 Andakt och fika
- Ti 13/12** **Göteborg** Äldreboendet Åkershus kl 14.00-15.00 Andakt och Luciafirande
- On 15/12** **Göteborg** Carl Johans församlingshem kl 11.00-14.00 Lucia Gemenskap

To 16/12

Halmstad Kärlekens kyrka kl 11.30-14.00 Gudstjänst och Julbord. Anmälan till Camilla Lans

Må 20/12

Göteborg Kärra kyrka kl 11.00-13.30 Gudstjänst "4 advent". Gemenskapsträff

On 22/12

Göteborg Carl Johans församlingshem kl 11.00-13.30 Andakt och fika

Fr 24/12

Göteborg Carl Johans församlingshem kl 11.00-14.00 Liten Julafton+ jultallrik till kostnad **100 kr**. Anmälan till Sofie Strid **senast måndag 13/12!**

Sö 26/12

Lundby gamla kyrka kl 11.00-13.00, Gamla Lundbygatan 35 Annandagen Gudstjänst Enkel fika i kyrkan

Andakt och gemenskapsträff i Sjömanskyrkan i Göteborg: Adress: Amerikagatan 2. Hållplatsen Stigbergstorget med spårvagn nr 3, 9 eller 11. Tisdagar: 18/1, 25/1, 8/2, 15/2, 22/2

Uddevalla, Bäve Kyrka
Mässa kl 13.00-15.00 "Första advent"
Fika

Sö 28/11

Sö 12/12

Gudstjänst och Julfest kl 13.00-15.30. Anmälan till Camilla Lans

To 13/1

Gudstjänst kl 11.00-13.00

Sö 30/1

Mässa kl 13.00

To 10/2 **Gudstjänst** kl 11.00-13 .00

Sö 27/2 **Mässa** kl 13.00-15.00

Härnösands stift

Se facebook: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Härnösands stift

Karlstads stift

Sö 5/12 **Karlstad** Norrstrandskyrkan kl ?
"Hoppets mässa". Vi firar gudstjänst på teckenspråk och svenska. Efter gudstjänsten bjuds det på fika.

Linköpings stift

To 2/12 **Linköping** Domkyrkans församlingshem kl 18.00 Vi gör julkransar Teckenspråkstolkat – anmälan till elisabeth.nilsen@svenskakyrkan.se

Fr 10/12 **Linköping** Domkyrkan kl 10.00 Kryp och sjung med Lucia, lekfull gudstjänst med mycket sång, fika Teckenspråkstolkat

Ti 14/12 **Linköping** Domkyrkans församlingshem kl 18.00-20.00 Jul i huset Pyssel, sång, andakt, fika, gröt Teckenspråkstolkat

Luleå stift

Fr 3/12 **Piteå församling**
Öjeby kyrkstad kl 13.00-15.00 Café-träff på Sankt Mary. Du bjuds på det du vill dricka.

Må 13/12 **Öjebyn** församlingsgården Margreterlund kl 16.30-19.00 Mat och prat Vi äter soppa tillsammans och samtalar om vår hälsa, fysiskt och psykiskt.

Sö 19/12 **Öjeby** församlingsgården Margreterlund Terminsavslutning kl 12.00 Enkel lunch kl 14.00 Gudstjänst Anna Yttergren m. fl. Tema: Maria, Jesus mamma, vem är hon? Kyrkkaffe med julsmaker

Sö 26/12 **Luleå** Mjölkuddsgården Julmys på annandag jul Gemensam träff för Piteå och Luleå Samäkning ordnas

Fr 4/2 **Öjeby** kyrkstad kl 13.00-15.00 Café-träff på Sankt Mary Du bjuds på dricka

Sö 13/2 **Öjeby** kyrka kl 14.00 Gudstjänst Anna Yttergren m. fl.

Umeå

Lö 4/12 **Umeå** Väven kl 13.00 Tsp-cafe

Sö 19/12 **Umeå** Församlingsgården kl 11.00 Söndagsmässa

On 5/1 **Umeå** Församlingsgården kl 18.30 Kvällsmässa på trettondagsafton

On 9/2 **Umeå** stads kyrka kl 18.30 Kvällsandakt

Luleå

Sö 12/12 **Luleå** Julmarknad vid Mjölkuddskyrkan kl 12-15.
Försäljning, lotteri och fika utomhus.
Gudstjänst på teckenspråk kl 14.00

To 20/1 **Luleå** Mjölkuddskyrkan kl 13-15
Mötesplats-teckenspråk. Terminsstart

To 3/2 **Luleå** Mjölkuddskyrkan kl 13-15
Mötesplats-teckenspråk

Sö 13/2 **Luleå** Mjölkuddsgården kl 12-16.
Kärleksdag. Lunch, pyssel, gemenskap.
Gudstjänst kl 14.00 i Mjölkuddskyrkan

To 17/2 **Luleå** Mjölkuddskyrkan kl 13-15
Mötesplats-teckenspråk

Skellefteå

Mötesplats S:t Olovsgården

Torsdagar 9/12, 20/1, 24/2 kl 10.30-11.30. Först 1 timme bara vi teckenspråkiga i Rosa rummet. Sedan äter vi en Lunchmacka i stora salen tillsammans med andra som haft andra samlingar i församlingsgården.

AW (Afterwork) i Sankt Olovsgården ingång Café

Kanalen. Ett samarrangemang med Ske-å DF

Tisdagar 7/12, 25/1, 15/2 kl 17.30-20.00

Finns att köpa: smörgås och kaka. Spela biljard, pingis, kort och sällskapsspel, kanske en klurig frågesport.

Gemensamt adventfirande för Luleå stift

i Skellefteå Sankt Olovs församling. Första advent 28/11 Start med Lunch kl 12.00 sedan gemenskap med pyssel mm Avslutas med gudstjänst i Sankt Olovs Kyrka

Lunds stift

Sö 28/11 **Örtofta** kyrka kl 14.00 Adventsgudstjänst Fika

- To 2/12** **Kristianstad** Heliga Trefaldighets-kyrkan kl 18.30 Fika Sinnesromässa kl 19.00
- Ti 7/12** **Jämjö** församlingshem kl 11.00 Julandakt Fika
- To 9/12** **Ängelholms** kyrka kl 16.00 Lucia-vandring till Höja kyrka ca 5 km, ca kl 18.30 Luciagudstjänst Höja kyrka. Medtag egen fika Anmälan till Kerstin senast 12/11
- On 15/12** **Ängelholm** Åvalla församlingshem kl 13.00-15.00 Julandakt Fika
- Sö 26/12** **Lunds** Domkyrka kl 14.00 Julguds-tjänst Fika
- Lö 15/1** **Hässleholms** Stora kyrka kl 14.00 Julgudstjänst Fika

Andakter för boenden på Dalen och Sparven
Dalen-Lindängelund torsd kl 14.30: 16/12, 20/1, 17/2
Gråsparven-Lund fred kl 14.30: 17/12, 21/1, 18/2

Skara stift

- Lö 11/12** **Skara** Domkyrkan kl 11.00 Gudstjänst Kaffe och smörgås på Västergötlands museum. Vi tittar på museets utställningar. Anmälan senast 9/12 till Barbro Lilja Brattgård
- Sö 12/12** **Trollhättan** Gräsviken Kyrkans gård kl 11.00 Gudstjänst Jullandgång Kostnad 100 kr. Anmälan senast 6/12 till Barbro Lilja Brattgård
- To 6/1** **Borås** Hässleholmens kyrka kl 11.00 Gudstjänst Gröt Kaffe Smörgås
- Lö 15/1** **Skara** Domkyrkan kl 11.00 Gudstjänst Lunch på Jula hotell. Kostnad 100 kr Efter lunchen tittar vi på hotellets konstskatt. Anmälan senast 13/1 till Barbro Lilja Brattgård
- Sö 16/1** **Trollhättan** Trollhättans kyrka kl 14.00 Gudstjänst Kaffe
- Sö 13/2** **Borås** Hässleholmens kyrka kl 11.00 Gudstjänst Kaffe

Stockholms stift

- Sö 21/11** **Högalidskyrkans** församlingshus kl 11.00 Teckenspråkstolkad Mässa

- Sö 21/11** **Högalidskyrkans** församlingshus kl 12.00-13.30 Gålöcafé En mötesplats för dig som är 15 år och uppåt. Gålö café är en verksamhet för dig med och utan behov av särskilt stöd. Vi har gott om ledare och även teckenspråkstolkar på plats. Vi börjar med gudstjänst i församlingshusets stora sal och fortsätter sedan i lilla salen en trappa ned. Välkommen!

- Sö 28/11** **Högalidskyrkans** församlingshus kl 11.00 Teckenspråkstolkad Mässa

- Sö 5/12** **Högalidskyrkans** församlingshus kl 11.00 Teckenspråkstolkad Mässa

- Sö 5/12** **Högalidskyrkans** församlingshus kl 12.00-13.30 Gålöcafé En mötesplats för dig som är 15 år och uppåt. Gålö café är en verksamhet för dig med och utan behov av särskilt stöd. Vi har gott om ledare och även teckenspråkstolkar på plats. Vi börjar med gudstjänst i församlingshusets stora sal och fortsätter sedan i lilla salen en trappa ned. Välkommen!

- Sö 13/2** **Huddinge kyrka** Församlinggården kl 13.00-16.00 Träff med fika, samtal och mässa Se annons sid 10

Teckenspråkstolkad Regnbågsmässa i Sofia kyrka en söndag varje månad. Se facebooksidan: Regnbagsmassan

Strängnäs stift

- Gudstjänster i Örebro**
S:t Nicolai kyrka kl 09.00 Julotta Präst Daniel Keber
- Sö 9/1** **S:t Nicolai** kyrka kl 14.00
- Sö 6/2** **Nikolai prästgård**, studievåningen Gudstjänst kl 14.00

Café Nikolai har öppet måndag, tisdag och torsdag kl 12-16, fredag kl 10-14. Torsdagar oftast teckenspråkig personal närvarande. Cafét stänger fredag 17/12 och öppnar igen måndag 10/1. Välkomna!

Sopplunch i Nikolai prästgård
 Torsdagar kl 12.00-13.00: 2/12, 9/12 och avslut 16/12. Start 13/1 2022, 20/1, 27/1, 3/2, 10/2, 17/2
 Soppa, vegetarisk, gluten/laktosfri med undantag för vissa tillbehör till soppan, smör, bröd, måltidsdryck, kaffe/te, kaka/sötsak 70 kr. Oftast teckenspråkig personal närvarande.

Teckenspråkig Babyträff i Nikolai prästgård
Vi informerar när vi har möjlighet att öppna igen.
Kontaktperson Gun Carlzon

Nikolai prästgård, Nikolaigatan 8, Örebro

Uppsala stift

- Fr 3/12** **Uppsala** Tunabergskyrkan kl 13.00
Gudstjänst
- Ti 7/12** **Uppsala** Tunabergskyrkan kl 13.00
-14.30 Gemenskapsträff
- Lö 18/12** **Julfirande** tillsammans med Gävle.
Vi åker till Gävle för julmat, samvaro
och julgudstjänst. Anmälan senast 1/12.
Mer info skickas ut i brev.
- Ti 21/12** **Uppsala** Tunabergskyrkan kl 13.00
-14.30 Gemenskapsträff med glögg och
julandakt
- Fr 21/1** **Uppsala** Tunabergskyrkan kl 13.00
Gudstjänst
- Ti 1/2** **Uppsala** Tunabergskyrkan kl 13.00
-14.30 Gemenskapsträff
- Fr-sö 4-6/2** **Uppsala** Nationell teologifestival där
vissa föredrag teckenspråkstolkas.
För mer info kontakta:
sanna.moberg@svenskakyrkan.se
- Ti 15/2** **Uppsala** Tunabergskyrkan kl 13.00
-14.30 Gemenskapsträff

Visby stift

- Sö 26/12** **Väske** Josefs kapell kl 14.00 Mässa
på teckenspråk, kyrkfika (annandagen)
- Sö 13/2** **Väske** kyrka kl 14.00 Mässa på
teckenspråk, barnkör som tecknar
Fika med semlor

Västerås stift

- Lö 11/12** **Köpings** kyrka och församlingshem
kl 12.00 JULFEST Gudstjänst, julbord,
lotteri, kaffe och dessert
- Sö 19/12** **Leksands** kyrka kl 14.00 Julgudstjänst
vid julkrubban med festligt kyrkkaffe
- To 13/1** **Gagnef** församlingshem kl 14.00-16.00
Gemenskapsträff Smörgås och kaffe

- On 19/1** **Leksand** S:t Persgården kl 18.00-20.00
Kyrka på teckenspråk. Kaffe/te och
smörgås
- Fr 21/1** **Köping** S:t Olovsgården kl 13.00-15.00
Gemenskapsträff. Soppa och kaffe
- Sö 23/1** **Insjön** Åhls kyrka kl 11.00 Mässa med
Biskop Mikael Mogren Tolkad till
teckenspråk Kyrkkaffe
- Ti 25/1** **Mora** Andreasgården kl 12.00-14.00
Gemenskapsträff Soppa, smörgås, kaffe
- To 27/1** **Gagnef** församlingshem kl 14.00-16.00
Gemenskapsträff Smörgås och kaffe
- On 2/2** **Leksand** S:t Persgården kl 18.00-20.00
Kyrka på teckenspråk Kaffe/te och
smörgås
- Fr 4/2** **Västerås** Domkyrkan kl 11.30 Andakt
Lunch på Café Malin
- To 10/2** **Gagnef** församlingshem kl 14.00-16.00
Gemenskapsträff Smörgås och kaffe
- Ti 15/2** **Mora** Andreasgården kl 12.00-14.00
Gemenskapsträff Soppa, smörgås, kaffe
- On 16/2** **Leksand** S:t Persgården kl 18.00-20.00
Kyrka på teckenspråk
- Fr 18/2** **Köping** S:t Olovsgården kl 13.00-15.00
Gemenskapsträff Soppa och kaffe
- Sö 20/2** **Leksands** kyrka Gudstjänst kl 14.00
Kyrkkaffe

Växjö stift

- Sö 5/12** **Jönköping** Ekhagskyrkan kl 13.00
Adventsgudstjänst Adventsfika
- Må 6/12** **Andakt** via bildtelefon kl 13.00
- Ti 7/12** **Andakt** via messenger kl 13.00
- To 9/12** **Andakt** via messenger kl 13.00 & 19.00
- Lö 18/12** **Digital föreläsning** kl 13.00 Alice
Kloch Anmälan senast 17/12 till Jessica
eller Anita
- Sö 19/12** **Växjö** Teleborgs kyrka kl 13.00
Adventsgudstjänst Adventsfika
- Verksamhet i jan-feb meddelas senare
på facebooksidan: Teckenspråk i
Svenska kyrkan, Växjö stift

Vem är Jan Sjögerud?

En kort presentation av dig själv!

- Mitt namn är Jan Sjögerud, diakon och tematisk handläggare på avdelning för Kyrkoliv på Kyrkokansliet i Uppsala. Utbildad socionom och familjeterapeut. Jag har arbetat på Kyrkokansliet sedan 2009 med diakonal utveckling. Förutom de uppdrag som tematiska handläggare utför i relation till kyrkomöte och kyrkostyrelse i olika sakfrågor har mina löpande uppdrag varit i flera fall samordnaruppdrag – familjerådgivningen, sverigefinska telefonjouren och nu den teckenspråkiga verksamheten i Svenska kyrkan. Dessutom har jag haft uppdrag att samordna de årliga nätverksdagarna för stiftsansvariga. Samt en hel del annat.

Var arbetade du innan du började arbeta som handläggare?

- Innan jag började på avdelningen på Kyrkoliv var jag stationerad som diakon vid Svenska kyrkan i Utlandet (SKUT) på Costa del Sol i södra Spanien åren 2008 – 2009. Innan dess har jag förutom diakon i församling funnits inom den kommunala barn – och ungdomsvården inom socialtjänsten i femton år.

Du är tematisk handläggare. Vad ingår i dina arbetsuppgifter?

- Min titel är tematisk handläggare. Det innebär att jag har en del olika uppdrag med olika inriktningar som jag handlägger. En del löpande uppgifter har jag haft länge t.ex. nationell samordnare för Svenska kyrkans familjerådgivning, representant i Sveriges kristna råds arbetsgrupp för ekumenisk diakoni, samordnande uppdrag inom det diakonala arbetet i Svenska kyrkan. Mina arbetsuppgifter är som sagt beroende på vilka uppdrag som beslutas och delegeras till mig.

Vad vill du prioritera i ditt arbete då det gäller det teckenspråkiga arbetet i Svenska kyrkan?

- Inledningsvis har jag haft kontakt med er i stiftet och läst en del utredningar på Kyrkokansliet som har genomförts om teckenspråkiga verksamheten under åren. Jag har också haft en del kontakt med Sigurdur Hafthorsson som tidigare var handläggare på Kyrkokansliet för den teckenspråkiga verksamheten. Syftet har varit att få en översikt av det arbete som görs och vilka områden som den nationella nivån ska prioritera i sitt stöd till den teckenspråkiga verksamheten.

Har du hunnit lära dig lite teckenspråk ännu?

- Tyvärr har tiden inte räckt till!

Vad tror du är viktigt att fokusera på då det handlar om arbetet på teckenspråk i kyrkan?

- Svenska kyrkan behöver tänka mer omkring inkludering och tillgänglighet, så att kyrkan kan leva upp till att

vara en kyrka för alla. Det finns önskemål inom verksamheten om att arbeta för att upprätthålla nationella mötesplatser för den teckenspråkiga verksamheten samt rekrytering och utbildning/fortbildning.

Det saknas både prästtjänster för teckenspråk och teckenspråkiga präster i kyrkan. Några tankar om detta?

- Det är viktigt att det skapas möjligheter för de präster som har teckenspråk som antingen första eller andra språk intresserade av att arbeta inom den teckenspråkiga verksamheten och att de tas om hand via professionella utbildningar/fortbildningar inom Svenska kyrkan.

Vilka tycker du är de största utmaningarna då det gäller det teckenspråkiga arbetet inom Svenska kyrkan?

- Utmaningar är vikten av att tillgängliggöra Svenska kyrkans verksamhet på teckenspråk samt att skapa möjligheter för de präster och andra medarbetare som antingen har teckenspråk som första eller andra språk intresserade av att arbeta inom den teckenspråkiga verksamheten.

Hur tror du kyrkan kan engagera fler ideella döva medarbetare?

- Det är generellt viktigt att ta det ideella engagemanget i anspråk inom Svenska kyrkan och särskilt viktigt är det inom den teckenspråkiga verksamheten.

Vad i ditt arbete ser du nu särskilt fram emot?

- Om jag ska lyfta ut en prioriterad fråga är det den fortsatta utbildningen och fortbildningen inom den teckenspråkiga verksamheten och hur den ska se ut i framtiden.

Någon hälsning från dig till döva i Svenska kyrkan?

- Jag hoppas vi kan ha ett bra samarbete och hoppas vi kan bidra tillsammans för att utveckla den teckenspråkiga verksamheten.

TEXT: BARBRO LILJA BRATTGÅRD & JAN SJÖGERUD
FOTO: PRIVAT

Addiswä Stenström på besök vid en av dövskolorna som Dövas Afrika Mission stöder.

Glädje och tacksamhet

HEJ KÄRA LÄSARE! För 28 år sen åkte jag med min familj och min 6 månaders dotter till Etiopien och Eritrea och stannade i en månad. När jag tittar tillbaka så känner jag tacksamhet att mina föräldrar tog mig och min bror (också adopterad och från Etiopien) dit för att besöka vårt hemland där vi båda föddes.

UNDER MIN UPPVÄXT har jag pusslat mitt livs pussel och för varje pusselbit fick jag svar på mina frågor och funderingar. Jag kom till Sverige som treåring och bodde då innan på ett barnhem. Jag vet ingenting om min familj eftersom jag lämnades ensam på sjukhuset dit min mor förde mig. På natten försvann hon. Jag känner ingen bitterhet över att hon lämnade mig, utan jag tänker att hon gav mig en gåva att jag skulle få ett bättre liv och än i dag känner jag tacksamhet för det.

MITT BESÖK I ETIOPIEN och Eritrea gav svar på många frågor. Jag besökte dövskolorna både i Etiopien och Eritrea och jag fick en inblick på hur mitt liv skulle varit om jag inte var adopterad. Redan då när jag besökte skolorna så fick de bidrag från Dövas Afrika Mission. Jag visste inte då att DAM stöttade skolorna och det betyder så oerhört mycket att DAM fortfarande efter 28 år stödjer skolorna. Jag minns vilken glädje det var för mig att besöka skolorna och dessutom de jag träffade var eldsjälar som ville barnens väl. Rektorn på skolan hade tidigare bott i Sverige, sedan träffade jag en finsk dam som satsade helhjärtat på att barnen skulle få det bra och för mig var det viktigt att se och att mitt livs pusselbit blev att stärka mig själv som person.

JAG STÄRKTE MIN STOLTHET att göra något tillbaka när jag för några år sedan blev tillfrågad om jag ville sitta som ordförande för DAM. Jag såg detta som ett viktigt uppdrag och att jag tillsammans med styrelsen fortsätter arbeta för en bättre framtid för våra barn och ungdomar i Tanzania, Etiopien och Eritrea.

GENOM ATT GE EN GÅVA bidrar du till en bättre framtid för eleverna. Det betyder så mycket om du vill stötta vårt arbete, speciellt på Hosianaskolan i Etiopien eller Asmaraskolan i Eritrea då dessa skolor får lägst bidrag och också behöver uppmärksammas mer.

TEXT: ADDISWÄ STENSTRÖM, ORDFÖRANDE DAM
FOTO: PRIVAT

Stöd gärna DAM:s arbete
vid dövskolorna
i Eritrea, Etiopien och Tanzania!

DAM:s postgironummer: 42 66 53 – 2

Swishnummer till DAM: 123 148 56 14

Skriv namn och adress
när du betalar medlemsavgift

F.v. Ing-Marie, Kristina, Gun, Pernilla, Agneta, Emmy, Margareta, Åsa, Johan SW, Jessica, Anita, Camilla, Sofie, Johan R, Beata, Kerstin, Martina, Barbro, Johanna, Annelie, Anna, Annalena, Katarina, Carina, Lina, Malin, Akar.

Välkommen att kontakta oss!

Göteborgs stift

Teckenspråkigt arbete i Göteborgs stift, Carl Johans pastorat,
Carl Johans kyrkoplan 1, 414 55 Göteborg
Besök på kontor: Sjömanskyrkan, Amerikagatan 2
FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Göteborgs stift

Camilla Lans, Diakon 100%
SMS: 073-773 89 25
camilla.lans@svenskakyrkan.se

Sofie Strid, präst 100%
SMS: 073-773 85 94
sofie.strid@svenskakyrkan.se

Johan Rudin, Kommunikatör 20%
SMS: 073-508 09 01
johan.rudin@svenskakyrkan.se

Härnösands stift

Besöksadress: Universitetsbacken 1, Härnösand
Postadress: Box 94, 871 22 Härnösand
FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Härnösands stift
www.svenskakyrkan.se/harnosandsstift/teckensprakigt

Akar Holmgren, stiftsdiakon
Tal/SMS: 0763-97 59 35
akar.holmgren@svenskakyrkan.se

Karlstad stift

FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Karlstads stift
Emmy Lindgren, präst
Drottning Kristinas väg 7, 654 63 Karlstad
Mobil/sms: 076-184 47 54
emmy.lindgren@svenskakyrkan.se

Linköpings stift

www.svenskakyrkan.se/finspang/dovkyrkan

Margareta Ridderborger, Präst i Finspång
Mobil: 073-154 06 20
margareta.ridderborger@svenskakyrkan.se

Luleå stift

FB: Teckenspråk Luleå stift

Annalena Norrman, Stiftsdiakon
SMS/video: 070-190 25 17
annalena.norrman@svenskakyrkan.se

Malin Grönlund, Assistent Luleå Domkyrkoförsamling
Telefon: 0920-26 49 39, 070-190 15 25
malin.gronlund@svenskakyrkan.se

Katarina Häggmark, Diakon, Skellefteå pastorat
SMS: 072-722 40 25
Videosamtal: via imo och messenger
katarina.haggmark@svenskakyrkan.se

Anna Yttergren, Präst i Piteå 50% & Luleå 50%
Videosamtal/sms: 070-169 67 01
anna.yttergren@svenskakyrkan.se

Carina Sehlström, Diakoniass 50%, Umeå pastorat
Videosamtal/sms: 072-539 10 68
carina.sehlstrom@svenskakyrkan.se

Lina Gullbrand, Präst, Umeå Pastorat
Videosamtal/sms: 073-1436772
lina.gullbrand@svenskakyrkan.se

Lunds stift

Box 32, 221 00 Lund
 FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Lunds stift

Beata Sandell, Präst för teckenspråk och hörsel 80%
 Mobil: 0709-103 053
 Bildtelefon: dovkyrkan@t-meeting.se
 beata.sandell@svenskakyrkan.se

Kerstin Dahl, diakonal verksamhet 25%
 Mobil: 0761-884 242
 kerstin.dahl@live.se

Skara stift

Box 173, 532 23 Skara
 FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Skara stift

Barbro Lilja Brattgård, Präst 50%
 Mobil: 076-803 41 03
 Bildtelefon: skara.stift@ectalk.se
 Skype: barlilja
 barbro.l.brattgard@svenskakyrkan.se

Stockholms stift

www.svenskakyrkan.se/stockholmsstift/teckensprak
 FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Stockholms stift

Johanna Linder, handläggare för mångfaldsfrågor
 Mobil: 072-450 33 71
 johanna.linder@svenskakyrkan.se

Annelie Seideland Darwich, pedagog Huddinge förs.
 Mobil/sms: 070-162 97 74
 annelie.darwich@svenskakyrkan.se

Strängnäs stift

Teckenspråkigt arbete, Nikolaig 8, 702 10 Örebro
 FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Strängnäs stift
 www.svenskakyrkan.se/strangnasstift/teckensprak

Gun Carlzon, Stiftspedagog 100%
 SMS/Whatsapp: 070-644 68 69 & Tel: 0152-234 91
 Skype: cid.1cac42958ca244b6
 gun.carlsson@svenskakyrkan.se

Pernilla Folebo, Stiftsdiakon 75%
 Mobil: 072-726 59 70 & Tel: 0152-234 93
 pernilla.folebo@svenskakyrkan.se
 Tjänstledig 16/8 2021 - 15/2 2022

Agneta Wisser, Diakon 75% visstidsanställd tom 31/12-21
 SMS/Whatsapp: 073-039 88 04
 Instagram: diakonneta
 agneta.wisser@svenskakyrkan.se

Uppsala stift

FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan i Gävle och Uppsala

Ing-Marie Lundberg, Präst
 SMS: 0704-955 269 & Telefon: 026-170 444

Bildtelefon: gavlepastorat@t-meeting.se
 Gävle pastorat, Box 1423, 801 38 GÄVLE
 Besöksadress: Forellplan 3, Gävle
 ing-marie.lundberg@svenskakyrkan.se

Kristina Åkerman, Präst 40%
 Mobil: 0733-212 108 & Telefon: 018-430 37 74
 skype: kristinaakerman3
 Tunabergskyrkan, Tunag 29, 753 37 UPPSALA
 kristina.akerman@svenskakyrkan.se

Sanna Moberg, Stiftskonsulent för mångfaldsfrågor
 SMS: 0730-83 88 05 & Telefon: 018-68 07 23
 sanna.moberg@svenskakyrkan.se

Visby stift

Väskinde prästgård 622 75 Visby
 www.svenskakyrkan.se/visbystift

Martina Åkeson Wollbo, Präst 10%
 Telefon: 0498-270 003 & Mobil: 0727-122 702
 martina.akeson.wollbo@svenskakyrkan.se

Västerås stift

Box 7, 721 03 Västerås
 FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Västerås stift

Johan S Wisser, präst 100%
 SMS: 0735-08 40 71
 Bildtelefon: johan.wisser@ectalk.se
 Skype: johanfs
 johan.s.wisser@svenskakyrkan.se
 Kyrkallén 23, 793 31 Leksand

Åsa Grönberg, Stiftskonsulent 100%
 Mobil: 0703-786 180
 asa.gronberg@svenskakyrkan.se

Växjö stift

FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan, Växjö stift

Jessica Lindberg, stiftskonsulent 75%
 Telefon: 0470-773 889 & SMS: 0709-190 151
 Bildtelefon: dovkyrkanvaxjostift@t-meeting.se
 Skype: jessica.lindberg5
 jessica.lindberg@svenskakyrkan.se

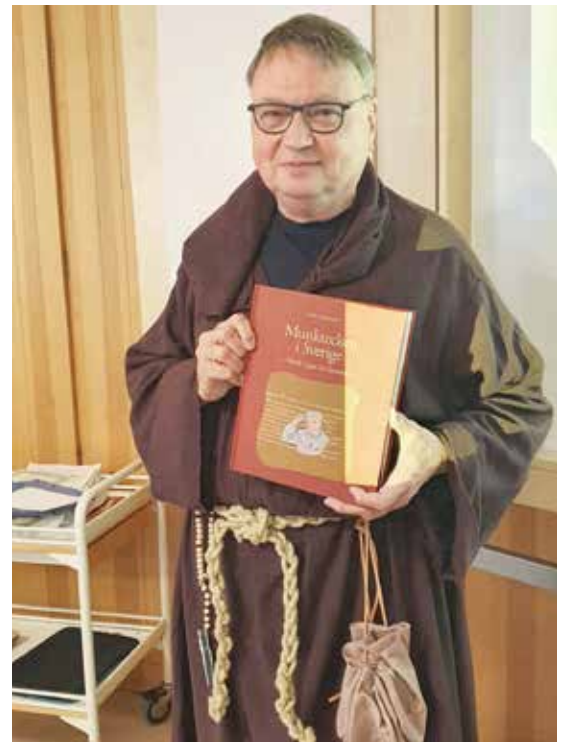
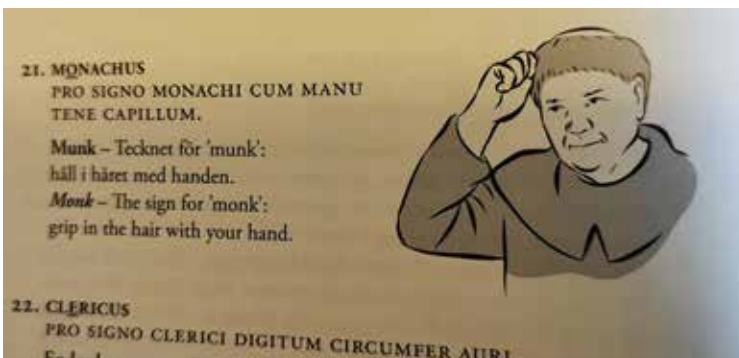
Anita Hellöre, stiftskonsulent 75%
 SMS/MMS/video: 0709-105 874
 Bildtelefon: so7384@ectalk.se
 Skype: anitahellore
 anita.hellore@svenskakyrkan.se

Nationell nivå

www.svenskakyrkan.se
 FB: Teckenspråk i Svenska kyrkan

Jan Sjögerud, tematisk handläggare/programledare
 jan.sjogerud@svenskakyrkan.se

Äventyr bland cyklar och munkar

Cykeläventyr genom Sverige

Till en av våra träffar hade vi bjudit in Oscar Frendig. Oscar visade bilder från sin äventyrliga cykelresa genom Sverige och Norge. Han berättade olika saker som han fick uppleva under sin cykelresa. Han hade länge drömt om att göra en lång resa på cykel till Nordkap. Han gjorde ett försök tidigare, men fick avbryta tidigt. Denna gång var han bättre förberedd. Det blev inte just till Nordkap på grund av att gränsen var stängd, men han tog sig istället till Nikkaluokta där Sveriges högsta berg, Kebnekaise, finns. Vi som lyssnade på honom fick möjligheten att ställa alla möjliga frågor: fick du träningsvärk, vad har du lärt dig av din resa och vad var det bästa och sämsta minnet av resan. Han visade många fina bilder och även rörliga filmer. Han utmanade oss att våga göra vad vi drömmer om. Resan blev inte som han föreställt sig innan och han planerar redan för nästa cykelresa.

TEXT: CAMILLA LANS

Bilder: Oscar Frendig visar bilder och berättar om sitt cykeläventyr.

Tecknet för munk som det beskrivs i Per Erikssons bok.

Per Eriksson med sin bok "Munktecken i Sverige".

Munktecken med "munken" Per Eriksson

Onsdagen den 27 oktober hade vi besök i Carl Johans församlingshem utav "munken" Per Eriksson som berättade om sin bok "Munktecken i Sverige". Per berättade om att handalfabetet och enkla tecken uppstod i kloster som senare blev nedskrivet till det material vi har kvar idag.

I olika kloster fanns det stunder på dygnet eller vissa delar i klosterområdet där munkar och nunnor inte fick tala alls, utan skulle beakta tystnaden. Då "uppfann" munkar olika handalfabet och enkla tecken för att kunna meddela sig med varandra.

Genom en fint sammansatt powerpoint föreläsning visade Per ett axplock av olika bilder på handalfabetet från olika kloster i Europa genom historien. Per Erikssons bok fokuserar dock främst på munktecken i Sverige och tillkomsten av olika kloster i Sverige, exempelvis Cistercienserorden som grundades i Alvastra på 1100-talet. Sigtunadominikanerna hade en teckenlista och handbeskrivning från 1330-talet. Det fanns ett kloster "Ely" i Cambridge i England, som grundades redan år 673 och hade redan då 109 teckenbeskrivningar och Per berättade att många kloster bytte "erfarenheter" med varandra och därmed spreds kunskapen om tecken och handalfabet.

Ett intressant dokument som Per observerat var en teckenlista som fanns hos Birgittasystrarna i Vadstena

från 1400-talet! Alla teckenlistorna är skrivna på språket latin som var ett gemensamt språk i kloster, även om det finns ritade bilder och beskrivningar för respektive teckenord så vet vi ändå väldigt lite hur tecknen såg ut mer specifikt. Uttryckte sig munkarna med ansiktsmimik till respektive tecken eller om det var tecken med båda händerna? Trots svårigheten att veta det så är det intressant att se hur man skrev om tecknen i teckenlistorna.

Reformationen inleddes på 1520-talet och Sverige blev protestantiskt och alla kloster upplöstes i Sverige. I Europa fanns olika kloster kvar, bland annat ett Fransiskanerkloster i Paris där munken Abbé de L'Épée undervisade två döva flickor på 1760-1770-talet är nog många av oss som känner till. Stockholmaren Pär Aron Borg lät sig inspireras av denne parisiske munk och sedermera uppstår dövskolan i Stockholm. Vi är mycket tacksamma för denna fina kunskap som Per delade med oss.

TEXT OCH FOTO: SOFIE STRID

Gudstjänst i Säffle...

I Karlstads stift har vi börjat öppna upp våra kyrkor igen. Fredagen den 29 oktober hade vi teckenspråks gudstjänst i Säffle kyrka. Det var första gången på nästan ett år som vi firade gudstjänst där. Det var roligt att ses igen. Vi tände ljus för de människor som vi saknar och tänker på. Vi fikade efter gudstjänsten och skrattade mycket. Det är roligt att ses igen!

TEXT & FOTO: EMMY LINDGREN

... och i Örebro

Den 17/10 firade vi gudstjänst i Nikolai kyrka i Örebro. Döva tecknade en sång och vi tände ljus. Prästen Daniel Keber ledde gudstjänsten. Diakonerna Agneta Wisser och Annette Wisser Boman tillsammans med ideella medarbetare medverkade också i gudstjänsten. Det blev en fin och uppskattad nattvardsgudstjänst. Efter gudstjänsten var det fika i Nikolai prästgård. Tack Gud för att vi kan fira gudstjänst, dela nattvard och mötas i fikagemenskap igen!

Bilder: Maj-Britt i Säffle kyrka bredvid altaret.

Vi tände ljus för personer vi saknar.

Prästen Daniel Keber tecknar i gudstjänsten i Örebro. Foto: Marie Lindbäck

Vad betyder julen för dig?

BIRGITTA SJÖDIN, GÄVLE

- För mig är julen glädje att få träffa familjen och fira jul tillsammans. Men samtidigt tänker jag på alla ensamma människor som inte har någon att fira med. Julen känns som barnens högtid och deras nyfikenhet och lycka över att få öppna julklapparna. Jag tänker på det lilla Jesusbarnet som föddes och som är orsaken till att vi firar jul. En fin gåva till alla människor.

EIVOR IVARSSON, UPPSALA

- Då tänker jag på gemenskap med familjen och maten. All god julmat.

PETER AHL, LINKÖPING

- Julen är viktigt för barnen som får känna glädje och lycka. Deras drömmar uppfylls när de får paket de har väntat på under året. Vi vuxna får titta på och känna barnens glädje. Det är också skönt med friden under helgen.

